

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési ára:

Negyedévre 1 pengő 60 fillér

Száma: 16 fillér.

Szerkesztőség: 107, kiadóhivatali telefon sz. 67.

Az elhalkuló győzelmi mámor.

Néhány héttel ezelőtt haragó győzelmi hírekkel volt tele az angol-szász hatalmak sajtója. Dicshimnuszokat zengtek az angol-amerikai lélegzet-elállító sakkhuzásról, az angol-szász katonák vakmerőségéről és páratlan hősiességéről, mivel néhány nap alatt megszállták a francia afrikai gyarmatbirodalmat a francia gyarmati haderő „ellenállása” dacára.

A háború döntő szakaszába lépett. „Itt a második front.” Rommel harapófogóba került, Európa megszállása az afrikai partokról Olaszországon, Görögországon, Franciaországon keresztül márcsak gyerekjáték, hirdették. Nos a nagy vitéség mesterkelt glóriáját csakhamar elosztatta a francia tábornokok nyílt árulása s kiderült, hogy a pártütő tábornokok jóvoltából a vitéz angol-szász haderő egyszerűen besétált Marokkóba, Algériába s e séta közben észre sem vették a tengely villámgyors intézkedését, Franciaország gyors megszállását, a francia földközi tengerpart biztosítását. S még harsogott a győzelmi mámor, amikor a német és olasz légierő és tengeraltjárók a „győztes” armádia utánpótlására halálos csapást mért s többszáz ezer tonna hajóteret a tenger fenekére küldött Afrika előtt.

S közben repülőgépeken szállított tengelycsapatok megelőzték a vigan sétáló „hódítókat” s megszállták Tuniszt s ezzel a Földközi tengeren olyan helyzetet teremtek a tengely utánpótlása szempontjából, amely valóban döntő fontosságú lehet az afrikai háború további kimenetelére.

Azóta elhalványultak már a győzelmi harsonák s ismét a borulátás lett urrá az egyesült nemzetek sajtójában s joggal. A tengelycsapatok izelítőt adtak a modern háború minden borzalmáról s győ-

zelmes ellentámadásokkal jelentős pontokat foglaltak vissza az ellenségtől, érzékeny veszteséget okozva neki. — Azóta Rommel ismét bebizonyította hadvezéri zseniáltságát s ügyesen kicsuszott abból a harapófogóból, amit készítettek neki s a 8-ik angol hadsereg meghosszabbított utánpótló vonalán csak bizonytalan tapogatózást folytat nem is csoda, elvégre Szueztől 1600 kilométer választja el. Ugyanúgy a Tuniszért küzdő angol-amerikai haderőt Caszablancától kerek 1200 kilométer távolságból látják el utánpótlással, aminek meg-

szervezése állandó légi támadások mellett óriási feladat elé állítja a tengely ellenfeleit.

Ezzel szemben a Szicíliai csatornán át a tengely utánpótló vonala örvendetesen megrövidült. A tengely ismét megelőzte az angolszászokat s míg nyilván az afrikai partraszállás hatása alatt Timosenkó egy elhamarkodott téli offenzívája Keleten már összeomlottnak tekinthető a Földközi tenger medencéjében is nagy küzdelmek előjelét hordják magukon az események, amelyeknek kimenetele elé feszült figyelemmel tekint az egész világ.

Hódolattal és szeretettel emlékezett meg a város társadalma a Kormányzó Úr névünnepéről.

Megalakult a Magyar Kötelességteljesítés Mozgalom mohácsi csoportja.

Mohács város társadalma december hó 6-án, a *Kormányzó Úr* névünnepén szeretettel és hódolattal emlékezett meg a magyarság daliás és országgyarapító *Kormányzó Uráról*. Különös jelentőségű, hogy e napon az Országos Magyar Kötelességteljesítés Mozgalma a város egyesületei is bekapcsolódtak s megalakult városunkban is az egyesületközi együttműködés.

Délelőtt 10 órakor, az ünnepi istentisztelet után a Levente-egyesület a színpadon rendezte ünnepségét, amit a Leventezenekar a Szózzal nyitott meg, majd *Kovácsics Péter* levente szavalata következett, aki Zivuska Péter »Hódoló szavunk« költeményét adta elő hatásosan. Ezután *Somogyi Gyula* levente mondott ünnepi beszédet.

— Hazánk és népünk ezeréves történelme során — úgy mond — kevés ilyen küzdelemnek volt részese, mint amilyen most van. S ebben a küzdelemben a magyar levente politikája: *Munka Istennel a hazáért!* Bizó hittel tekintsünk vezérünkre, mert országunk hajójának kormányása az ő vaskézében van. Hálánk mellett kérjük a jó Istent, adjon erőt és egészséget szeretett *Kormányzó Úrunknak* áldott nagy munkájához és érje el életének és munkájának nagy célját az örök ezeréves Nagy Magyarország teljességét.

A lelkes beszédet az egybegyűlték nagy tetszéssel fogadták. Majd a leventék énekkara *Linyák János* leventeoktató vezetésével László István »Magyar Leventeinduló« t adta elő nagy sikerrel. Az éneket *Környei Pál* karnagy vezényletével a Leventezenekar kísérte. Úgy az ének, mint a zene nagy felkészültséget árult el s minden dicsőretet megérdemel. Ezt követően *Bizony József* levente, *Eckert József* vizeskésztiszt ez alkalomra írt »Mikor megkondult a vészharang« című ünnepi ódáját szavalta el mély érzéssel. Majd a Leventezenekar Brahms »Magyar táncok« című darabját adta elő pompás lendülettel. A lélekemelő ünnepség a Himnusz hangjaival ért véget.

Délelőtt 11 órakor a Mohácsi Iparosok Olvasókörének nagytermében Mohács város közönsége, társadalmi egyesületek küldöttsége a Magyar Kötelességteljesítést hirdették meg. *Dr Pap Ferenc* gazdasági tanácsnok megnyitójában köszöntve a megjelenteket, rámutatott az együttműködés fontosságára s e célból összehívták a mai napra a város egyesületeinek vezetőségeit, hogy megteremtsek az egyesületközi együttműködést s ezzel bekapcsolódjanak abba az országos mozgalomba, amely a *Kormányzó Úr* óhaja s Magyar Kötelességteljesítés Mozgalom néven e

napon bontja ki zászlóit az egész országban. A beköszöntő után *Dr Varga Mihály* ügyvéd általános figyelem közepette mondotta el ünnepi beszédét.

— Köszöntjük azt a férfit — mondotta — aki felemelt csüggédésünkből és országot épített a romokból, aki bölcs kormányzásával országunk egy részét visszaszerezte s magyar véreink millióit szabadtította fel a rabságból. Ma azonban a buzgó imán, a jókívánságon, a hálán felül mást is kell adnunk. Ma, ezekben a rendkívüli időkben rendkívüli módon kell ünnepelnünk. Ajánjuk fel munkánkat a *Főmeltőségű Úrnak*. Laygen a mai nap s az ezután következő mindennap a magyar kötelességteljesítés napja. Erre a legmagasabb példát maga a *Kormányzó Úr* adta és adja nap nap után. S olyan áldozatot hozott és hoz a nemzetért, amilyent kevés magyar ember mondhat el magáról. Hányan vannak, akik minden eszközt felhasználnak, hogy mentesüljenek a katonai szolgálattól. A *Kormányzó Úr* megtehetette volna, hogy az ország érdekében itthon tartsa fiát s nem tette és *néh. Horthy István* hősi halálával magasztos példát mutatott minden magyar férfinak. Vajjon nyugodt lelkiismerettel merjük-e állítani, hogy követjük az előtünk álló példát? Sajnos igen messze vagyunk a mai kor parancsolta kötelesség teljesítésétől. Amikor 55 wagon búza hiányzik, amikor a zúgkereskedem szedi a maga lelkiismeretlen hadisarcát, amikor panaszkodunk a nehéz megélhetés miatt, szidjuk a kormány intézkedéseit, ez mind éppen az ellenkezője a magyar kötelességvállalásnak. Egyesek az ellenőrzés hiányosságáról beszélnek. Ha van magyar kötelességteljesítés, akkor felesleges az ellenőrzés. A magyar katona teljesíti kötelességét. Tudja, hogy miért harcol. Láttuk, akik ott járunk az ellenség nyomába, hogy mi volt a célja, mert akinek nincs témadó szándéka, az nem készül fel úgy, mint ahogy felkészült a Szovjet egész Európa ellen. A magyar kötelességteljesítés nem az, amit eddig tettünk, a *kötelességteljesítés kizárja az alaptalan és illetéktelen kritikát, kizárja a javak megvonását on-nét, ahol arra szükség van, a magyar kötelességteljesítés kizárja a zúg piacot, a fekete forgalmat, az áru rejtégetését, a suttogást. A magyar kötelességteljesítés egyet jelent, egyet követel, azt, hogy minden magyar ott, ahova őt a sors állította, megállja a*

helyét, teljesítse hivatását legjobb tudása és lelkiismerete szerint. Legyen a mi ünnepi ajándékunk az az erős fogadalmunk, hogy megtesszük a vezér parancsát minden körülmények között, még akkor is, ha az nemcsak terhet, nemcsak küzdelmet, hanem akkor is, ha a legnagyobb áldozatot is követeli, életünk feláldozását — fejezte be nagyhatású beszédét az ünnepi szónok, akit a hallgatóság nagy tapsal köszöntött.

Az ünnepi beszéd után a város katolikus hívei nevében *Tihanyi János* apát plebános emelkedett szólásra s hangsúlyozta, hogy a magyar kötelességteljesítés ragyogó példáját adták az iskolák növendékei, a leventék, a cserkészek, a különböző női és férfi társadalmi egyesületek a hívek áldozatos ajándékai, szeretete, amivel elhalmozzák a hadbavonultakat és hozzátartozóikat s hiszi, hogy ez a kötelességteljesítés ezután még fokozódni fog.

Vikár Zoltán ref. lelkész a protestáns hívek nevében kifejtette, hogy míg Hunyadi János az ország külső ellenségei, Kosuth Lajos a belső ellenség ellen harcolt és küzdött, addig a *Kormányzó Úr* vitészséggel párosult bölcs vezetése alatt az országot úgy külső, mind belső ellenségtől megvédte. Megható a kötelességteljesítésnek az a módja ahogy a mohácsi iparostársadalom segíti a hadbavonultak hozzátartozóit.

Vitéz Szőnyi Alajos polgármester a város értelmisége nevében kifejtette a hadbavonultak hozzátartozói iránti legmesszebbmenő gondoskodás szükségességét, amely a belső front egyik legfontosabb kötelességteljesítése. Szép tanújelét adta eddig is a város a kötelességteljesítésnek s ezt még különösen a hadbavonultak hozzátartozóinak irányában fokozni kell.

László János a Polgárok Olvasóköre nevében rámutatott arra az áldozatra, amit a *Kormányzó Úr* hozott, amikor az ország kormányzóhelyettesét áldozta a hazáért s ezzel megmutatta, hogy a mindennapi kenyér érdekében mindenkinek össze kell fognia s testvéri szeretettel kell egymáson segíteni, ezt parancsolja a nemzet érdeke.

Mudlicz József a Földművesek Olvasóköre nevében hangsúlyozta, hogy a magyar jövőért ma mindenkinek tudomásul kell vennie, hogy áldozatot kell hozni. A bolsevizmus elsöpréssel fenyegette az országot s épen ezért viselnünk kell ezt a háborút és ennek megnyerése érdekében meg kell nyitni a csűröket s mindent a nemzet léteért odaadni.

Jánity Antal a Sokac Olvasókör nevében bejelentette, hogy a végső győzelemért dolgozik a sokacság is és örömmel csatlakoznak a Magyar Kötelességteljesítés Mozgalmához.

Schmidt Lejos az iparostársadalom nevében kijelentette, hogy nem panaszkodni kell, hanem egymás kezét megfogva minden erőnkkel segítenünk kell egymáson, ez ma a belső front legnagyobb kötelessége.

Hites Ferenc gimnáziumi igazgató az ifjúság nevében tett hitet az áldozatvállalásért. Az ifjúság

az áldozatnevelés ideje s ezt az áldozatot vállalja is az ifjúság és a nevelők egyaránt.

Stranczinger Sándor nagykereskedő a kereskedők nevében az új kereskedelmi szellemért szállt szóra. El kell tűnni a kalmár szellemnek, amely még mindig behálózta a magyar kereskedelmet. De hiszi hogy a keresztény magyar kereskedelem már kiállotta a tűzpróbát s az elkövetkezendő idők meghozzák a nemzeti és fenkölt gondolkodású keresztény kereskedőtársadalmat. *Dr. Pap Ferenc* megköszönve az előadóknek értékes és lelkes felszólalásait javasolta, hogy a város a *Kormányzó Urat* hódoló táviratban üdvözölje, amit a egybegyűltek a *Kormányzó Úr* lelkes éltetése mellett egyhangú lelkesedéssel fogadtak el. Az összejövetel a Himmusz éneklésével ért véget. Mohács társadalmá méltóan ünnepelte Vezér névnapját s hisszük és reméltjük, hogy az ott elhangzott értékes és lelkes felszólalások nyomán a magyar kötelességteljesítés példás és nemzetörösítő, magasztos termése fog kihajtani.

*

A Tűzharcosok közös egytálcás vacsora keretében hódoltak a *Kormányzó Úr* névnapján. *Jahoda József* ügyvezető felszólalásában a bajtársiasságról beszélt. A bajtárs ma úgy künn, mint itt bent magasztos hivalást tölt be. Példát mutatott, mint kell ezt a szót értelmezni maga a *Kormányzó*, mint katona, mint államfő és mint családapa. *Nagy János* gépkocsizó tiszthelyettes, aki a keleti harctérről jött haza szabadságra, meghatódott lélekkel vette tudomásul, hogy a belső front mennyit dolgozik a künn harcoló honvédek érdekében s örömmel viszi szívében ezt a megnyugtató érzést ki a tűzvonalba s megfogja mondani bajtársainak, hogy a nemzet itt bent együtt érez és áldoz a harcoló katonával az ország jövőjéért. *Vitéz Szőnyi Alajos* polgármester további lelkes munkára és közösségérzetre hívta fel a megjelenteket.

Isten megsegíti a Benne bizókat.

A külvárosi elemi iskola tantestülete és növendékei, valamint a külvárosi hívek megható módon nyilvánították ki szeretetüket és hálójukat a hazáért hősi halált halt mohácsi honvédek, valamint a távol orosz mezőkön harcoló mohácsi hadbavonultak iránt.

November hó 23 án a püspöktemplomban háromnapos ünnepi gyászmisént mondottak a hazáért hősi halált halt mohácsi honvédek lelkiüdvéért.

A gyönyörű püspöktemplomban a nemzetiszínű lobogóval, leterített jelképes sir előtt a 603 sz. Balogh Balázs apród cserkészcsapat csillogó szemű apródjai állottak díszőrséget. A misén a nagyszámú hívőkön kívül megjelent az iskola tantesülete és a növendékek. Mise után a növendékek és a hívek átvonultak az iskolába, ahol *Schneider Lajos* igazgató és *Benedek József* tanító kis ünnepség keretében szívhezszóló szavakban mutattak rá a hadbavonultak küzdelmes áldo-

zatára s az itthonmaradottak nagy kötelességeire. Majd útnak indították azt a 100 drb 10 dekás csomagot, amit a kicsinyke apróságok gyűjtöttek össze a mohácsi hadbavonultak részére.

Boldog örömmel vitték át a kicsinyek a csomagokat a postára, hogy elvigye a mohácsi kismagyarok szívét, szeretetét, rajongását. A gyermekek szeretete, a tantestület áldozatos közreműködésével aranyzálatok sző az otthon és a front mögött, mert a 10 dekás csomagokat állandóan fogják küldeni egész éven át apáiknak, rokonaiknak.

Hatalmas csomag is ment egyúttal a Vöröskeresztnek. — Benne 10 pár érmelegítő és 100 drb imakönyv. Kezünkbe vesszünk egy ilyen imakönyvet. Az első oldalán szarkalábtűnkkel e szavak: *Isten megsegíti a Benne bizókat.*

Kedves gondolat és megható annak kivitelezése. Olvassuk a sorok alatt a neveket, aki küldi. Ott, ahol olcsó az élet a mohácsi külvárosi elemi iskola növendékeinek ez az ajándéka bizonyára sok örömet fog okozni mert valóban, ha valahol, hát ott elsősorban kell Isten segítségére s az iránta való hit. A hősi halált haltak lelkiüdvéért november hó folyamán 12 szentmisét mondattak a növendékek s mind e kedves, szeretet és hazafiságtól áthatott munkájukkal bizonyosságot tettek, hogy ők is ki akarják venni részüket abból a küzdelemből, amelyben ma minden magyarnak egyéke kell forrni, mert mindannyiunkról és mindenünkről ezeréves szép hazánk életéről van szó.

Szabadliceum.

A magyar irodalom Európában címmel tartott előadást folyó hó 7 én *dr. Fábian István* a pécsi áll. Széchenyi gimnázium igazgatója. Előadásában a magyar irodalomtörténetírás, legmodernebb, legfrissebb felfogását ismertetette a magyar irodalomnak a külfölddel való kapcsolatára vonatkozólag. A régi pozitívista irány szerint a magyar irodalmi művek legnagyobb része egy vagy több külföldi mű hatására jött létre. Elég volt néhány sor, szereplő, stílus hasonlósága, máris ráfogták arra a műre, hogy valamely külföldi munka utánzata. Nem vették észre, hogy az író mindig visz művébe a maga egyéniségéből, tehát a magyar író magyar jelleget visz a művébe. Természetesen a honfoglaló magyarság kulturája még teljesen ment minden európai hatástól, ez még a steppekultura hatását mutatja. Már a kereszténység felvétele után megváltozik a helyzet, a magyarság teljes egészében bekapcsolódik a középkori keresztény kultúrába. Ebben a legfontosabb tényező a latin nyelv, mely az európaiság döntő tényezője marad hosszú századokon át. Ez a kor adja az első magyar írói egyéniséget Temesvári Pelbártot, aki világ-hírű író a maga korában. Már az ő latin nyelven írt műveiben is látható a középkor stílusától eléri magyar vonás. A középkor végén fellobbanó miszticizmus nálunk nem tud meghonosodni. Magyarázata a józan jel-

leg. A renaissance kor nálunk egy Mátyást királyt termel ki. Erős egyéniség monumentális elgondolásait erőszakkal is megvalósítja, de a renaissance alattomosága már hiányzik belőle. Orgyilkosság, erőszakos kivégzés nem fűződik nevéhez. Ez már a józan magyar mértéktartás jellemző vonása.

A reformáció kora adja az első magyar költőt Balassa személyében. Kialakult egyéniség éppúgy, mint Tinódi, aki a józan magyar észjárás legtípusosabb képviselője pontos, lelkiismeretes várostromeleírásaival. Pázmány namcsak a legnagyobb barokk írónk, de magyar egyéni stílus megalkotója is izes, zsíros magyar nyelvével. Egyéniségének magyar vonása, hogy írtó munkáját sohasem köti össze erőszakos cselekedetekkel, mint a külföldi jezsuiták. A romantika legjellegzetesebb művében Vörösmarty két szomszédvárában is megnyilatkozik a magyar józanosság a szerkezet logikus felépítésében. A nemzeti klasszicizmus korában irodalmunk már teljesen szakít külföldi stílusutánzásokkal, melyekben azonban mindig található eredeti magyar vonás is ilyen egyéni vonás a kényes erkölcsiség, mely Kölcseynek és Széchenyinek található legelőszőr mely Petőfi, Arany, Kemény műveiben csucosodk ki leg-erősebben. A magyar irodalom legnagyobb erénye — fejezte be igen érdekes és fordulatos előadását *dr. Fábian István* — hogy összhangozt tudót teremteni a magyar irodalom és Európa irodalma között. Ez az összhang az, amely a magyar kulturát az európai kulturaközösség integráns részévé teszi s sajátos, egyéni színezettel is gazdagítani tudja.

Folyó hó 14 én *P. Nagy Tőhötöm S. J.* a Kalot országos helyettes elnöke tart előadást a mai magyar irodalmi élet legújabb irányáról *Népi Magyarországnak* címen a városháza dísztermében, délután 6 órakor. (ge)

Adventi estek a Legényegyletben.

A mohácsi Katolikus Legényegylet november hó 29 én tartotta az első adventi estjét. Az estély bevezetőjeként a legényegyleti ifjúság a Koiping-indulót énekelt, majd *dr. Simon Vendel* gimnáziumi tanár rendkívüli hatással és ifjú lendülettel szavalt a Gyóni Géza „Dicsőséges Jobbunk” c. kötetményt. Az estély kiemelkedő pontja volt *P. Szűcs Szolán* ferencendi atya előadása, aki ezen előadásában közvetenséggel és igen nagy érdeklődést keltve előadta tapasztalatát és megfigyeléseit amerikai újról, különösen nagy tetszést aratott igen ügyes megjegyzéseivel, amelyeket a nagy oceanjárón látottakról adott elő. Jutalma lelkes taps és éljenzés volt. Az előadás befejezését „A szomjúfalvi tanítóváasztás” c. színdarab előadása képezte.

A Mohácsi Kat. Legényegylet második adventi estjét december hó 6 én tartotta, mely alkalommal a közönség zsúfolásig megtöltötte a nagytermet.

Az előadást a belvárosi iskola énekkara nyitotta meg „Imádunk a Hazát” című énekkel. *Mohos József* belvárosi tanító vezénylete mellett *Majd Urkövi József* VIII. o. gimnáziumi tanuló *Sik Sándor* Karácsonyi álom c. versét adta elő kedvesen. Ezt követően *Vida István* belvárosi káplán ismertette a „Hivatásrendiségét”. A szociális gondolatokkal és érzésekkel erősen átszótt beszédet a közönség lelkes tapsal honorálta.

A beszéd után *Petőfi Sándor* „Falu végén kurta kocsmá” c. költeményének egy jelenetét adta elő *Dallos Géza* és *Stárcevic Vilma*. A jelenetet pedig nyomon követték *Dallos Géza* és *Pavkovic Magda* cigányzene kísérete mellett előadott ének számai.

Majd szépen szavalta el *Kovács Péter* az „Otrantói hős” c. költeményét. A jól sikerült estét *Bárany József* „Szent jászol árnyékában c. színdarab fejezte be, amelynek ügyes és főbb szereplői *Petre József*, *Rideg József*, *Gyurok Mátyás*, *Pepl József*, *Ackermann Ili* voltak.

A legközelebbi adventi estet december hó 13 án tartja meg az egyesület, délután 4 órakor.

A külvárosi iskola szívgárdájának műsoros délutánja.

A modern nevelés iskolapéldáját láttuk december hó 6 án a külvárosi iskola nagytermében, ahol az iskola lelkes szívgárdistái, még lelkesebb vezetőikkel ez évben is megrendezték évről-évre visszatérő, kedves Mikulás délutánjukat.

Hangulatos, szép Mikulás-prolog, Kormányzó urunk névnapjáról való hódolatteljes megemlékezés és Gyuri bácsi humoros esetének pompás alakítása után a „Jézuska bakancsa” című aktuális kis darab került színre. Kedves, szép képekben láttuk az igazi szemléletű oktatást, a legszebb nevelő hatásokat. Elgyönyörködtünk a csillogó gyermekszemekben, csöpp kis angyalkák muzsikáló hangcskájában s amellett mi is mélyen átéreztük, hogy valóban Jézusnak segít, aki letörli a szegények fájó könnyeit. Ha valaha úgy napjainkban, amikor a könyvek egyre sürűbben hullanak, igazán szükség van ennek a felemelő gondolatnak elmélyítésére s csak gratulálni tudunk a tantestületnek, hogy ily nagy ügybizalommal állt a nemes cél szolgálatába. Külön elismerést érdemel, hogy a rendezőség az önkéntes adományokból befolyt 100 P-t katonáink karácsonyára fordítja. *K. J.*

Frontátörés Szovjetföldön

(Folytatás.)

Útról letérni nem szabad, már ottvannak mindenütt a jelzések „Vigyázat-aknamezők!” Az aknamezőkön magyar és német utászok a legfrisebb orosz foglyokkal együtt, már egymásután robbantják az aknákat. Az uton egy német elsősegély kocsis áll, elhaladtunkban éppen egy sebessült orosz fogoly lábát amputálják, hogy megmentsék az életnek. Az úttest mellett mindenütt

orosz holttestek rengetege. Egy kis mellékuton parasztszekér áll. Kíváncsiságból megnézzük közelebbről, mert mozgást látunk rajta. A kocsin úgylátszik visszafele menekülhettek s közben bomba esett melléje, a kocsi össze volt törve, rajta három orosz katona, kettő halott a harmadik még élt s nézett bennünket. Vajon mit gondolhatott? A felkinált cigarettát mosollyal közölni meg, mivel azonban megszogni nem tud a száját nyújtja s a kapott cigareta füstjét mohón szívja. Velünk szemben az orosz foglyok beláthatatlan sora mentel néhány katona kíséretében gyűjtőtáborok fele. Szálmában néznek ki. Arcukról leri azonban, hogy boldogok, mert megszabadultak végre a pokoltól és élnek. Van közöttük sok féle faj, de a legijesztőbbek a kalmükök. — Menetközben itt-ott lehajolnak egy kis zöldért és ezzel csillapítják éhségüket. Közben 500 km. utat tettünk meg hihetetlen rossz utakon. Az itt járt gépkocsivezetők, tudom nem fognak többé panaszkodni az otthoni utakra, mert hiszen nem egyszer csak emberi erővel, vagy vontatóval tudunk előbbre jutni.

Általában dombos völgyes a vidék s feltűnő a sok parlagon heverő óriási kiterjedésű jó föld és az egymástól messze fekvő falu, melyekben csak piszkot, nyomort és sok gyermeket lehet látni szomorú sorsban. A faluk legtöbbje felperzselve, ami könnyen ment, mert legtöbbje szalmatetős, fából készült viskókból áll s így a tűz csak a házakban levő téglából rakott kemencét hagyta legtöbbször megépségben. A lakosság lassan visszaszívárog, egyik hátán, másik a maga mögött húzott t-r goncáján hozza a batyúját, mögöttük a sok gyerek, itt ott egy-egy kecskét is látni. Más hiányában egyetlenre a földbe ássák lakóhelyüket, míg újabb viskót sikerül összetákolniok. — Szerencsétlen, sokat szenvedett nép.

Jelenlegi tartózkodási helyünk egy épen maradt falu, melyet az oroszok nagy sietségükben nem tudtak elpusztítani. A szalmatetősházacska egymástól mintegy 50 m-re épültek. Soknál az istállóban keresztül jut az ember a lakószobába, ahol a legprimitívebb felszerési tárgyakon kívül csak a nagy kemence áll, mely elfoglalja a lakószoba negyed részét. Ez a kemence bizony télen jó szolgálatot tesz a nagy hidegben, amikor a trágyából készült fűtőanyagot pótolják a hiányzó fát és szenet, mert abból igen kevés van ezen a vidéken.

Az orosz parasztszabak sok jó és vallásos embert ismertem meg. Nem ártanak azok még a légynek sem. A jelenlegi vezetők azonban a fiatalabbjait megrontotta.

Vasárnaponként és esténként itt ott felcsendül a bús orosz nóta is, pengetik a balalajka, gitár hurjait, hozzá a távolból pedig a félelmetes harci eszközök szolgálatját a kíséretet. De ez a kíséret is azt dübörgi felénk, hogy dicső fegyvereink meghozzák a hön várt győzelmet és mi magyar honvédek mohácsiak minél többen viszontlátjuk szép magyar Hazánkban élő szeretett hozzátartozóinkat

és ismerőseinket, e sokat szenvedett orosz népre pedig ráköszönt a békés esztendő idősza, amelyet annyira megérdemelt már.

Kovács István örvezető
Tábori postasz. 254/20.

— **Kitüntetések.** A Kormányzó az ellenség előtt tanusított bátor és vitéz magatartásáért *Weber Miklós* honvéd, hercegszabari lakósnak a magyar kisézűst vitézségi érmet, *Völgyesi Jenő* hadapród c. őrmester, *Dobszai György* tizedes, *Gulyás János* honvéd mohácsi laksoknak, *Auth Antal* örvezető lánycsóki, *Müller Péter* örvezető himesházi, *Király Sándor* örvezető dunaszekcsői, *Brachmann Márton* honvéd babcari lakósnak a magyar bronz vitézségi érmet adományozta.

— **Nemzetvédelmi Kereszt adományozása.** A Kormányzó úr *Börzsöny László* főjegyzőnek, *dr Fölker Antal* pénzügyi titkárnak, *Fridrich Oszkár* nyomdatulajdonosnak, *Helvey Aladár* főhajónagynak, *Horváth Miklós* főszolgabíróknak és *Huber Károly* adótitkárnak a Nemzetvédelmi Keresztet adományozta.

— **Adomány.** *Gulyás Ferenc* csizmadia 50 éves iparossága emlékére 25 P-öt adományozott a szegények karácsonfájára, melyért ezuton is hálás köszönetet mond a szereltház.

— **Mozi Főherceglakon.** F. hó 5 én nyílt meg Főherceglakon a Belle mozgófényképszínház ünnepélyes külsősége között. *Albrecht* kir. Herceg jelenlétében. A megnyitó beszédet *Klie Lajos* főhercegi uradalmi főtitkár tartotta, és lendületes szavakban köszönte meg a királyi fenségnek az összes uradalmi alkalmazottak nevében ezen újabb uradalmi kulturális intézményt. Különösen pedig azért mondott köszönetet, hogy a mozi tiszta jövedelmét az uradalmi alkalmazottak jóléti alapjára fordítják. — A mozi megnyitása osztatlan örömet keltett az uradalmi tisztek, alkalmazottak és cselédség között és jelentős összeget fog nyújtani az az arra rászoruló család alkalmazottaknak. Tudomásunk szerint ez az első nagy uradalom, ahol mozi nyílt, és reméljük, hogy *Albrecht* kir. herceg kezdeményezését több uradalom is követni fogja.

— **Közigazgatási bizottság ülése.** Baranyvármegye Közigazgatási Bizottságának december 9 én tartott gyűlésén elhatározta a bizottság, hogy a vándor iskola fogászat működését ideiglenesen Mohács megyei városba és a mohácsi járásba helyezi át.

— **Sajtó és könyvkiállítás a gimnáziumban.** A gimnázium fúu Gongregációjának sajtó és könyvkiállítása nem várt nagy érdeklődés jegyében zajlott le. Lapzártakor a kiállítást többen mint 600-an látogatták meg. Részletes beszámolót jövő heti számunkban hozzuk.

— **Levél jött messze Oroszországból.** *Hermann Károly* honvéd valahol Oroszországból sok szeretettel köszönti jóbarátait, ismerőseit, sportbarátait. Sokat gondol háza. Tábori posta száma 222/117.

Vezdn Szilárd honvéd tudatja hozzátartozóival, hogy legjobb egészségnek örvend, sok szeretettel küldi üdvözlését a Mohácsi Hirlapnak, ismerőseinek, vevőinek, majd többek közt ezt írja: Egyik vasárnap, egy útközvet után olyan megható jelenet játszódtott le, hogy sok otthonmaradottnak is részt kellett volna venni. Istentiszteleten voltunk. Mindannyian az Istenhez fordultunk. Itt künn még a legrosszabb ember is megtanulja, hogy Istenben kell hinnünk és bízunk, mert csak az Ő segítségével nyerhetünk, egy szebb, nagyobb és boldogabb nagy Magyarországot. Tábori posta száma 254/37.

— **A muzeum gyarapodása.** Az idősebb mohácsiaknak kedves emlékében él a vizenjárók védőszentjének Nep. Szent Jánosnak előestéjén rendezett dunai ünnepség. Az ünnep az idők folyamán elfakult, de az azon használt szobor megmaradt. Eddig néhai *Leovics János* örízte nagy kegyelettel, míg most *Krosics Sándor* molnármeister a 1 1/2 méteres szobrot, annak üvegszekrényét és gyertyatartókat a muzeumnak adta át. — *Özv. Leovics Jánosné* az 1700-as évek elejéről való szentek életleírását tartalmazó könyvet és egyéb régi iratokat adott. — *Kölkedről özvegy Miglinszky Andrásné Szabó Zsófia* 44 külföldi munkát több kötetben ajándékozott. Ezek közt van egy kézzel írott ref. imakönyv, míg a legrégibb könyv 260 éves. — *Schneider Lajos* igazgató az egyesített kovács és bográr céh pecsétnyomójával, — *Bánfay József* 4 éremmel (2 ezüst) gazdagította a muzeumot. Valamennyiüknek köszönet.

— **Lakásbérlok és tulajdonosok figyelmébe.** Mohács város polgármestere felhívja a közönség figyelmét a lakásforgalom korlátozó rendeletek azon rendelkezéseire, hogy lakás, vagy lakás céljaira használt egyéb helyiséget *bérbeadni, használatát más címen átengedni, vagy saját használatba venni* csak akkor lehet, ha a polgármester a bérbeadó vagy a használat átengedésére jogosult személy kérelmére nyilatkozatot adott arról, hogy a lakást vagy a lakás céljaira használt helyiséget igénybe venni nem kívánja, illetve saját használatba vétel esetében megállapítja, hogy igénybevételek nincs helye. Aki ezen rendelkezést megszegi, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárás büntetésnek teszi ki magát.

— **Örökheadná gyermekeit.** *Prokop Antal* mohácsi lakos (Harczi Sándor alkalmazottja) örökheadná 3 gyermekét. *Erzsébet* 10 éves, *János* 9 éves és *József* 6 éves. Az örökheadná szándékozik *Prokop Antal* munkahelyén érdeklődjenek.

— **Lopás.** *Varga Pál* gazdálkodó fejelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik 15 méter-mázsányi burgonyáját elhordták. A nyomozás megindult.

Zsírfeletétel. Mindazok, akik bármi oknál fogva sertést vágni nem tudnak, zsírszükségletüket hat hónapra felvehetik. Ezen igényüket minél előbb jelentsék be a városi székház 3 as számú helyiségében. Figyelmeztet a közellátási hivatal mindenkit, hogy csak olyanok jelentkezzenek, akik valóban nem tudnak vágni, mert ha esetleg olyan személyek is felvennék félévi zsírszükségletüket, akik sertést vágnak, vagy vágtak kiteszik magukat annak, hogy egész zsírkészletüket elkobozzák és több zsírkiutalásban nem részesülnek.

Termelők figyelmébe. Felhívjuk a termelők figyelmét arra, hogy a kenyérgabona pótbiztosítgatása során előírt kenyérgabona mennyiséget kizárólag csak *Német Géza* hombárbizományos jogosult átvenni!

Kedden és csütörtökön nincs csomagfeletétel. A postavezérgazgatósága a karácsonyi, újévi csomagforgalomba várható torlódások elkerülése végett kéri a közönséget, hogy a nem romlandó tartalmú csomagokat ne közvetlenül az ünnepek előtt, hanem a lehetőséghez képest korábban, de legkésőbb *december 16-ig* adják postára. A csomagokra a feladók saját címüket is írják fel, a címiratot pedig, különösen a függő címiratok a csomag burkolatára tartósan erősítés fel, és annak másolatát a csomagban is helyezték el. Az élelmiszertartalmú csomagoknál úgy a szállítólevélen, mint a csomagban annak tartalmát részletezni kell. A postai csomagforgalom lebonyolításának biztosítása végett további intézkedésig *kedden és csütörtökön* a csomagok felvétele az ország összes postahivatalánál szünetel. Kivételt képeznek a gyógyszerirtalmú, a hivatalos és a tábori postai csomagok.

Felhívás a katonák hozzátartozóihoz. A honvédelmi miniszter saját érdekükben felhívja a tényleges katonai szolgálatot teljesítő katonák családtagjainak és egyéb hozzátartozóinak figyelmét, hogy bármily cimen a tényleges katonai szolgálatot teljesítő családtagjuk (fiú, testvér, vő, unoka, férj) érdekében kérényeket csak az alább felsorolt esetekben és az ott megjelölt helyekre terjeszhetnek elő: 1. A házzártatók (családtagok) részéről kérelmek a következő esetekben terjeszhetők elő: a. Az 1939. évi II. tc. 44. § családfeletartói kedvezménye és 45. § több katonát adó családok kedvezménye (§-ban megállapított kedvezményekben való részesítés érdekében az elsőfokú hadkiegészítési hatóságokhoz (városokban polgármesterhez egyébiránt főszolgabírókhoz.) — b) A jelenleg rendkívüli fegyvergyakorlatra behívott tartalékosok és póttartalékosok egyéni szabadságolása és nem tényleges viszonyba helyezése (családi és gazdasági érekből) érdekében mindenkor a kedvezményben részesíteni kért egyén állománytestéhez (póttestéhez) tekintet nélkül arra, hogy az illető a hadművelési területen, vagy a mögöttes országrészen teljesít e szolgálatot.

HIRDESSZEN a Mohácsi Hirlapban.

Megérkezett a margarin. A közellátásügyi miniszter 1500 kg. margarint utalt ki Mohács részére. E mennyiség szétosztásas folyó évi *december hó 14 től, hétfőtől* kezdve megtörténik. A kiosztást *Stranczinger Sándor*, Kossuth Lajos utcai kereskedő végzi. Margarint csak zsírlappal ellátott fogyasztók kapnak, fejenként 20 dkg-ot. A margarin ugyanolyan áron kerül kiosztásra, mint a zsír. A margarin kiosztásáig, 2 hétiig, a hentesek a zsírlapra csak fejenként 6 dkg. zsírt szolgáltathatnak ki és azt is csak azoknak, akik a margarin fejadagot már felvették. A közönség tájékoztatásá. közöljük, hogy a margarin felhasználása a háztartásban éppen úgy történik, mint a zsír. Eltérés csak abban van, hogy a margarint nem hevítjük fel annyira, mint a zsírt és a lisztet nem pirítjuk meg annyira benne, hanem világos rántást készítenek. Mennyiség tekintetében ugyanannyit használunk belőle, mint a zsírból, de tészták készítésénél valamivel kevesebb margarin szükséges. Használat előtt a margarint nem szükséges átoltvasztani. Az így elkészített ételeknek szokott ízén a margarin nem változtat.

Szalonna-fejadag. December hó 14-től, amíg a szalonnakészlet tart, a zsírlapra a zsírfejadagon felül minden zsírlap tulajdonos fejenként 10 dkg. füstölt szalonnát vásárolhat

Anyakönyvi bejegyzések 1942. december 4-től dec. 11 ig. **Születések:** Mester Miklós, Perjési Pál, Harkai Zsófia, Prakatúr Vince, Gulyás Péter Miklós, Horváth József Miklós, Mojzes István Miklós, Sárdy Margit Mária Kornélia, Horváth Katalin. **Házasságkötések:** Fodor János és Kender Mária, vitéz Regős László és Zubán Ágnes.

Halálozások: Kovács Edéné 68 éves, Kovács József 15 napos, Ardrási Antalné 51 éves, Jakab György 56 éves, Cselinác Antalné 67 éves, Mihálovics György 68 éves, Jaksits András 71 éves, Lauer János 83 éves.

Szerkesztői üzenetek

V. Sz. Tábori posta 254/37. Versét családijához juttattuk. Közölni nem áll módunkban.

Dr B. P., Miskolc. Korlátolt lapterjedelmre tekintettel versét nem áll módunkban közölni.

Sz. Zs., Mohács. Hozzánk küldött felszólalását illetékes helyre juttattuk. Közlésre nem alkalmas.

M. M., Mohács. Munkája nagyon értékes, de a lapkorlátozásra tekintettel szépirodalommal, sajnos, egyelőre nem foglalkozhatunk. Forduljon munkáival szépirodalmi folyóirathoz. A beküldött anyag szerkesztőségünkben átvethető.

Felelősszerkesztő:
DR SZKLADÁNYI LÁSZLÓ
Laptulajdonos és kiadó:
FRIDRICH OSZKÁR

Nyilttér.

(Az ezen rovattban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Értesítés.

Pavkovics András Gólya utca 34 sz. lakosért családja semmi néven nevezendő felelősséget nem vállal és adóságát nem fizeti ki.

Mohács, 1942. december 7.

Telekkönyvben jártas, gépelni tudó **irodai munkaeerőt keres**
Dr Német István
ügyvéd

ELADÓ a Baross utca 23 számú **ház nagy telekkel**
Bővebbet a bázatulajdonosnál.

Bútorozott szoba
külön bejáratú, étkezéssel kiadó.
Széchenyi-tér 13.

Háztelek eladó!
Mohács, Kossuth Lajos utca 73. sz. a., a pécsi országút mentén levő kertemből házhelyeket eladok *Simon Gyula.*

20 darab fűzfa kitermelhető
a Csata-dűlőben. Bővebbet:
Báblity István
Tisza I. utca 58.

Ultra-vitalux lámpa
(mesterséges napfény) orvosi rendelésre és utafizás alapján bérelhető
Dr Auber gyógyszerárban.

ELADÓ
a Mező u. 3. sz. ház.
Erdeklődni lehet ugyanott.

ELADÓ egy teljes
hálószoba berendezés
és más tárgyak. Mező u. 10 sz. a.

Italmérők figyelmébe!

Mohács és vidéke fajborainak lerakata:

Németh József
bornagykereskedőnél
Mohácson, Felső-Dunasor 21. szám
alatt. Telefon: 44.

Versenyképes árak: Kommercborok olcsó áron! Hordókat kölcsönadok. Pontos kiszolgálás. A villányi Teleki Szőlőtelepek helyi képvisellete!

Privát sertésvágást vállalom: BÁRÁCS ISTVÁN hentesmester Mohács, Arany János utca 6. sz.
Pk. 4503/1942. sz.

Árverési hirdetmény.

Dr. Glac Ottomár budapesti ügyvéd által képviselt Hangya Termelő Értékesítő és Fogyasztási Szövetkezet a Magyar Gazdaszövetség Szövetkezeti Központja végrehajtató javára majsi lakos végrehajtást szenvedő elleni 578 P 89 f. tőkekövetelés és járulékaik erejéig a budapesti közp. kir. járásbíróóság 415044/1942. számú végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán az 1942. évi november hó 11. napján lefoglalt és 1500 P-re becsült ingóságokat, köztőlük lovak, üszök Majson 366 házsz. alatt, végrehajtást szenvedő lakásán

1942. évi december hó 28. napjának délután 1/2 4 órájára ezennel kitűzött bírói árverésen a leg-többet ígérőnek készpénzfizetés ellenében el fogom adni.
Mohács, 1942. évi november hó 26.

Nagy Lajos
kir. járásbírói végrehajtó.

Piaci árak: a szerdai heti piacon:

Buza	30.— P
Rozs	28.— P
Takarmányárpa	24 50 P
Sőrárpa	28.— 31.— P
Zab	27.— P
Morzsolttengeri	20 50 P
Tengeri csöves új	15 70 P
Bab, fehér	59 40 P

Élősertés árak:

145 kg. vagy nehezebb I. r.	2.10 P
130 " " " I. r.	2.05 P
115 " " " I. r.	2.02 P
100 " " " I. r.	1.98 P
100 " " " II. r.	1.94 P
80 " v. neh. sonkasüldő	1.98 P
145 " vagy nehezebb II. r.	1.92 P
145 " kevesebb	II. r. 1.86 P

Vásárolja Ön is azt a varrógépet, melyet az egész világ vásárol: **VERITAS-t!**
Közvetképviselő: **BAUER KÁROLY** vaskereskedő MOHÁCS.

A mohácsi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.
10137/1942. tk. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Mohácsi Takarékpénztár (képv.: dr. Német István) végrehajtónak Schram János és neje Hock Erzsébet nagynyáradi lakosok végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 1800 P tőkekövetelés és járulékaik behajtása végett a Nagynyáradi községben fekvő s a 480. sz. tkvi betétben A. I. 1. sorsz. a. foglalt 1622/1a és 1622/1b hrsz. szőlők és a B. 4. 5. sorsz. alatti felére együttesen 151 P 50 f. kikiáltási árban, a nagynyáradi 404. sz. tkvi betétben A+1 sorsz. alatt foglalt 811 hrsz. szőlő B. 3. sorsz. szerinti 3/4-részt 276 P 02 f., a nagynyáradi 1058. sz. tkvi betétben foglalt 358/7. hrsz. pincére 200 P kikiáltási árban, de a C. 1. alatt 2071/1902. tk sz. végzéssel Hock Simon (nős Konrad Annával) javára bekebelezett használati jog feltétlen fennmaradásával, a nagynyáradi 1496. sz. tkvi betétben A+1. sorsz. alatt foglalt 1426 hrsz. szőlő és pincére 765 P kikiáltási árban elrendelte.

A telekkönyvi hatóság a 10.650/1939. M. E. számú rendelet 3. §-a értelmében felhívja az árverelni szándékozókat, hogy a hadtestparancsnokság hozzájárulását az esetleges árverési vételhez lehetőleg már az árverésen igazolják.

Az árverést **1943. évi március hó 13. napján délután fél 3 órakor** Nagynyáradi községhezánál fogják megtartani.

Az árverési feltételek a következők: 1. Az árverés alá kerülő ingatlanokat, ha az árverés megtartását a végrehajtatók közül a Mohácsi Takarékpénztár Rt. kéri a nagynyáradi 480. és 1058. sz. tkvi betéteket a kikiáltási ár kétharmadánál, a többi pedig 5000 P, ha Trintner József és neje kéri 5500 P, ha özv. Kramm Györgyné kéri 5500 P vételárnál alacsonyabb áron eladni nem lehet. (5610/1931. M. E. sz. rendelet 21. §-a)

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%^{0/2}, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi %^{0/2}-ára kell kiegyesítenni.

Mohács, 1942. évi november hó 6.
Dr Berényi Ferenc s. k. ömkf. titkár.

A kiadmány hitelül: **BARTÓK ISTVÁN** kezelő.